

Til: MN- fakultetsstyret

Sakstype: Orienteringssak
Saksnr.: 7/26
Møtedato: 10.03.2025
Notatdato: 17.02.2025
Saksbehandler: Ingse Noremsaune

Forskningsrapport 2025

Bakgrunn

Dette er andre året det utarbeides en forskningsrapport for MN. Rapporten er en del av fakultetets systematiske arbeid med å synliggjøre, videreutvikle og kvalitetssikre forskningsaktiviteten vår. Rapporten skal gi styret og ansatte ved MN en oversiktlig og lett tilgjengelig oppsummering av forskningsaktiviteten ved fakultetet og resultatene vi oppnår. Meldingen skal danne et grunnlag for refleksjon og, forhåpentligvis, gi et bedre fundament for strategiske beslutninger, prioriteringer og dialog om forskning ved MN. I tillegg kan meldingen fungere som dokumentasjon og informasjonsgrunnlag overfor UiO sentralt og andre eksterne aktører som etterspør kunnskap om MNs forskningsvirksomhet.

Hovedproblemstillinger

Konkurransen om eksterne forskningsmidler øker, og suksessraten går ned. MN er avhengig av ekstern finansiering for å realisere sine ambisjoner. Formålet med denne rapporten er å beskrive dagens situasjon ved MN og peke på noen sentrale utfordringer. Rapporten fokuserer på de to viktigste finansieringskildene for MNs forskere: Forskningsrådet og Horisont Europa. I 2025 utgjorde finansiering fra disse to kildene 62% av totalt 975 MNOK i eksterne inntekter til MN. Øvrig bevilgnings- og oppdragsaktivitet (BOA) omtales ikke nærmere i denne rapporten, men om lag halvparten av øvrige BOA-inntekter kan knyttes til senteret HISP. Avslutningsvis beskrives noen få utvalgte satsinger og prosesser som fakultetet arbeider med.

Samlet gir rapporten et bilde av et fakultet med høy aktivitet og sterke fagmiljøer, som samtidig står i en situasjon med skjerpet konkurranse om eksterne midler og krevende senter- og infrastrukturprosesser. Den reiser også spørsmål om behovet for tydeligere prioriteringer – både når det gjelder hvilke finansieringsarenaer man skal satse på, og hvordan interne strukturer og støttefunksjoner bør organiseres.

De viktigste utfordringene som beskrives i rapporten kan oppsummeres slik:

1. Økt konkurranse og fallende suksessrater i søknader om ekstern finansiering
2. Ubalanse mellom høy innsats og lav uttelling i enkelte virkemidler
3. Tematiske forskerprosjekter i Forskningsrådet – færre søknader og lav uttelling
4. Svakt gjennomslag i SFI
5. Økt kompleksitet i organisasjonsstruktur med sentere og behov for klare rammer
6. Forskningsinfrastruktur: omfattende prioriteringsarbeid og tungrodd veikart
7. Bruk av KI i søknadsarbeid
8. Forskningsikkerhet som voksende ansvarsområde

Det vil bli gitt en presentasjon av forskningsmeldingen på styremøtet.

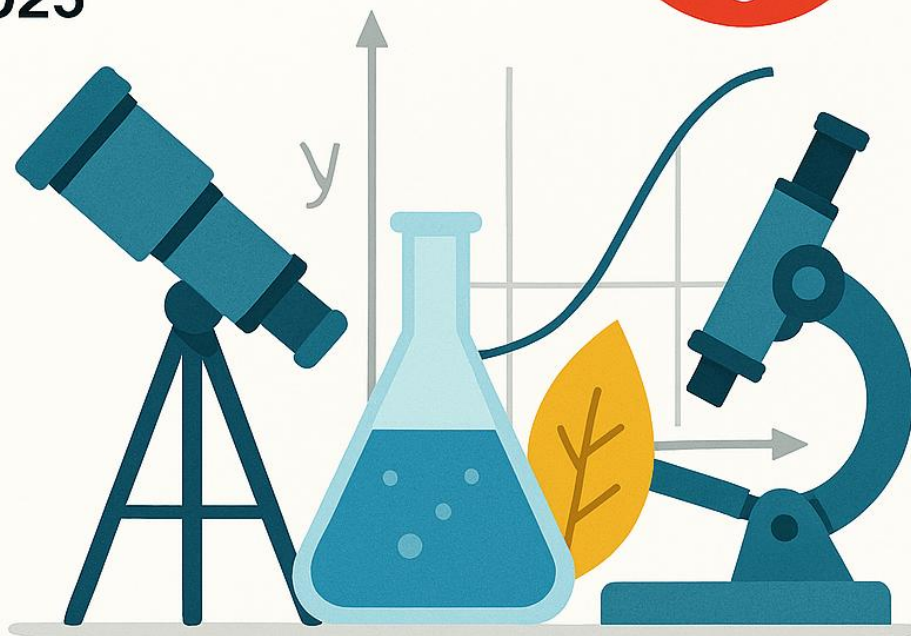
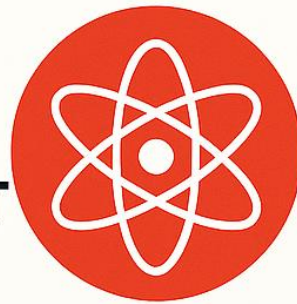
Vedlegg

- Vedlegg 1 - Forskningsrapport 2025

DET MATEMATISK- NATURVITENSKAPELIGE FAKULTET

UiO

FORSKNINGSRAPPORT
2025

Forsiden er laget med bruk av UiO CoPilot

1 INNHOLD

2	Innledning	3
3	Forskningsrådet.....	4
3.1	Søknader	4
3.2	Resultater og kommentarer	4
3.2.1	Forskerprosjekter	4
3.2.2	Kompetanse- og samarbeidsprosjekt.....	5
3.2.3	Koordinerings- og støtteaktivitet	6
3.2.4	Forskningssenter	6
3.2.5	Forskningsinfrastruktur	7
4	Horisont Europa	8
4.1	Søknader	8
4.2	Resultater og kommentarer	8
4.2.1	Pilar I – Fremragende forskning	8
4.2.2	Pilar II – Globale utfordringer og konkurransedyktig næringsliv	9
4.2.3	Pilar III - Innovativt Europa og et tverrgående område.	10
5	Satsinger og interne prosesser.....	11
5.1	Kvantesatsingen.....	11
5.2	Forskningssatsing på fremvoksende teknologier	11
5.3	Forskningssikkerhet.....	11
5.4	UiOs interne midler til forskningsinfrastruktur	12
5.5	Veikart for forskningsinfrastruktur	12
5.6	Løpende aktiviteter	12
6	Appendiks.....	14

2 INNLEDNING

I Det matematisk-naturvitenskapelige fakultetets (MN) strategi *Realfag og teknologi mot 2030* står blant annet at fakultetet skal legge til rette for utvikling av internasjonalt ledende fagmiljøer som flytter forskningsfronten fremover, stimulere til nye ideer og faglig fornyelse, støtte unge forskningsledere i søknadsarbeid, nettverksbygging og vitenskapelig produksjon samt investere i og sikre tilgang til infrastruktur som muliggjør banebrytende disiplinær og tverrfaglig forskning.

I mange land er nasjonale forskningsbudsjetter under press eller vokser svakere enn behovet. Konkurransen om eksterne forskningsmidler øker, og suksessraten går ned. MN er også avhengig av ekstern finansiering for å realisere sine ambisjoner. Formålet med denne rapporten er å beskrive dagens situasjon ved MN og peke på noen sentrale utfordringer. Rapporten fokuserer på de to viktigste finansieringskildene for MNs forskere: Forskningsrådet og Horisont Europa. I 2025 utgjorde finansiering fra disse to kildene 62% av totalt 975 MNOK i eksterne inntekter til MN. Øvrig bevilgnings- og oppdragsaktivitet (BOA) omtales ikke nærmere i denne rapporten, men om lag halvparten av øvrige BOA-inntekter kan knyttes til senteret HISP. Avslutningsvis beskrives noen få utvalgte satsinger og prosesser som fakultetet arbeider med.

Samlet gir rapporten et bilde av et fakultet med høy aktivitet og sterke fagmiljøer, som samtidig står i en situasjon med skjerpet konkurranse om eksterne midler og krevende senter- og infrastrukturprosesser. Den reiser også spørsmål om behovet for tydeligere prioriteringer – både når det gjelder hvilke finansieringsarenaer man skal satse på, og hvordan interne strukturer og støttefunksjoner bør organiseres.

De viktigste utfordringene som beskrives i rapporten kan oppsummeres slik:

1. Økt konkurranse og fallende suksessrater i søknader om ekstern finansiering
2. Ubalanse mellom høy innsats og lav uttelling i enkelte virkemidler
3. Tematiske forskerprosjekter i Forskningsrådet – færre søknader og lav uttelling
4. Svakt gjennomslag i SFI
5. Økt kompleksitet i organisasjonsstruktur med sentere og behov for klare rammer
6. Forskningsinfrastruktur: omfattende prioriteringsarbeid og tungrodd veikart
7. Bruk av KI i søknadsarbeid
8. Forskningssikkerhet som voksende ansvarsområde

3 FORSKNINGSRÅDET

3.1 SØKNADER

MN hadde en betydelig økning i antall søknader til Forskningsrådet i 2025 sammenliknet med de to foregående årene, se tabell 9 i appendiks. Tabell 1 viser hvordan søknadene fordeler seg på de seks søknadstypene som MN-forskere kan søke på (Innovasjonsprosjekter er øremerket bedrifter og offentlig sektor utenom forskningsorganisasjoner). I tabell 10 i appendiks gis en oversikt over hvordan MNs søknader fordeler seg på de ulike porteføljene i Forskningsrådet. Merk at Forskningsrådet kun oppgir prosjektansvarlig organisasjon i sine databaser og i søknadsstatistikken, ikke partnerinstitusjoner.

Tabell 1. Søknader til Forskningsrådet 2025

Søknadstype Forskningsrådet	Antall*	Andel	Utllysning
Forskerprosjekt	87	52%	FRIPRO (51), tematiske (36)
Kompetanse- og samarbeidsprosjekt	19	11%	KI-senter (4), INTFELLES (7), Uspesifisert (7), Petroleum (1)
Koordinerings- og støtteaktivitet	31	18%	TalentUtland (10), IntPart (6), Forskerskoler (9), Ukraina (3), Balanse (1), IKTforskning (2)
Kommersialiseringsprosjekt	6	4%	Nyskapning (3), Kommersialisering (3)
Forskningssenter	22	13%	SFF VI (19), SFI V (1), Kvantesenter (2)
Forskningsinfrastruktur	4	2%	MN er med som partner i mange søknader
SUM	169	100%	

*Søknader over 500.000 kroner der MN er prosjektansvarlig.

MN deltar i mer enn 63 søknader som partner, se Tabell 11 i appendiks for detaljer.

3.2 RESULTATER OG KOMMENTARER

I det følgende omtales resultater fra utlysningene som har hatt mest fokus innenfor søknadstypene i tabell 1 over.

3.2.1 Forskerprosjekter

FRIPRO: Forskningsrådets omlegging til løpende søknadsfrist har hatt den ønskede effekten: Antall søknader til FRIPRO har blitt betydelig redusert, og suksessraten i Forskningsrådet ligger på godt over 20 %. Det samme observeres om søknader fra MN, se tabell 2. Antall søknader er mer enn halvert, mens antall tilslag er på nivå med tidligere, se tabell 12 i appendiks.

FRIPRO er en viktig søknadsarena for MN, og MN har gode forutsetninger for å lykkes godt her. MN har historisk sett hatt en suksessrate som har ligget over gjennomsnittet for FRIPRO-søknader i Forskningsrådet, noe vi fortsatt lykkes med etter omleggingen. MN ser foreløpig ikke behov for særskilte tiltak på fakultetsnivå for å øke søknadsvolumet eller bedre kvaliteten på søknadene, men følger med på utviklingen.

Det er også andre utlysninger innenfor FRIPRO porteføljen (internasjonal mobilitet, radikale forskningsideer for tidlig karriere (ny) og toppforsk (ny)). Det går ikke nærmere inn på disse utlysningene da søknadsvolumet er lite.

Tabell 2. Søknader til FRIPRO etter innføring av løpende søknadsfrist*

Kategori	Tidl. karr. 2023	Erfarne 2023	Tidl. karr. 2024	Erfarne 2024	Tidlig karr. 2025	Erfarne 2025
Søknader	3	5	26	30	29	14
Tilslag	0	2	7	12	8	3
<i>Under behandling</i>	0	0	0	0	10	6
Suksessrate	0%	40%	27%	40%	28%	21%

*Innført 18 oktober 2023. Tidl. karr. = tidlig karriere; Erfarne = erfarne forskere

Tematiske: MN har tradisjonelt hatt høy søknadsaktivitet mot de tematiske forskerprosjektutlysningene, men også her er antallet søknader mer enn halvert, selv om søknadsfristen har ligget fast. Suksessraten har ikke økt, og MN har fått innvilget færre søknader, se tabell 3 nedenfor og tabell 13 i appendiks. Kuttene i Forskningsrådet har også rammet de tematiske utlysningene. Nedgangen i antall søknader de siste to årene reflekterer trolig både at det har vært færre, og færre relevante, utlysninger å søke på for MNs forskere.

Tabell 3 – Tematiske forskerprosjektsøknader*

År	2023	2024	2025
Søknader	23	19	36
Tilslag	5	3	5
Suksessrate	22%	16%	14%

*I hovedsak utlysninger for erfarne forskere

3.2.2 Kompetanse- og samarbeidsprosjekt

KI-senter - Forskningscentre for kunstig intelligens: Det var stor interesse for denne utlysningen, og MN sendte inn 4 søknader som koordinator og 17 hvor vi var partner. Av disse ble 2 koordinator- og 5 partnersøknader invitert til finalen. 6 søknader om KI-sentre ble innvilget, og MN deltar i 5 av dem, hvorav MN er vertsfakultet for TRUST - Norsk senter for pålitelig KI.

KI-sentrene er finansiert gjennom regjeringens «KI-milliard» og hadde som forutsetning at de skulle bygge brede institusjonelle og regionale samarbeid med faglig sterke, relevante aktører. TRUST er derfor et tverrfakultært senter med omlag 70 forsknings- og brukerpartnere, inkludert internasjonale samarbeidspartnere, og ledes i fellesskap av SINTEF, NR og UiO. Senteret har et totalbudsjett på nærmere 500 MNOK. Sammen med fakultetet står senteret i krevende avtaleprosesser både internt ved UiO og overfor eksterne partnere. Erfaringene fra TRUST tydeliggjør at fakultetsnivået må etablere bedre rutiner og prosesser for alle typer sentresøknader, se kapittel 3.2.4.1.

3.2.3 Koordinerings- og støtteaktivitet

TALENTUTLAND: Forskningsrådet innførte i 2025 utlysningen TALENTUTLAND - Rekruttering av talentfulle forskere til Norge. Bakgrunnen for ordningen er den vanskelige situasjonen mange forskere og institusjoner nå opplever globalt. Målet med ordningen er at norske forskningsorganisasjoner skal ha en særlig mulighet til å knytte til seg talentfulle internasjonale forskere som kan etablere seg i Norge, og dermed bidra til kvalitetsheving og faglig merverdi til forskningsmiljøene som forskeren vil bli tilknyttet.

MNs forskere har utnyttet denne muligheten til å rekruttere dyktige forskere fra sine nettverket og sendte i 2025 inn 13 søknader. Alle ble innvilget. Dette utgjør 48% av det totale antallet prosjekter som ble innvilget i 2025. Minst 4 av forskerne en ønsket å rekruttere har dessverre takket nei. UiO har som policy at alle førstestillinger skal utlyses bredt og åpent, og kandidatene gjennom TALENTUTLAND tilbys kun en midlertidig stilling på inntil tre år. Dette gjør det mindre attraktivt å komme til UiO, og flere av kandidatene har takket ja til mer gunstige tilbud andre steder. Av de 13 kandidatene jobbet 11 i USA.

3.2.4 Forskningscenter

SFF VI – Senter for fremragende forskning: Den sjette SFF-utlysning hadde skissefrist 12 november 2025. MN (og UiO) har lyktes godt med dette virkemiddelet tidligere og har høye ambisjoner for SFF VI. Et SFF er et kvalitetsstempel fra Forskningsrådet og mottar langsiktig og stabil finansiering. Det øker rangering, omdømme og synlighet nasjonalt og internasjonalt. Det gjør det lettere å tiltrekke toppforskere, studenter og samarbeids-partnere og er et bedre utgangspunkt for å hente inn ekstra midler, blant annet.

Det er stor interesse for SFF-ordningen blant forskerne ved MN-fakultetet, og i løpet av året ble det meldt inn om lag 30 søknadsinitiativ. SFF-prosessen gir rom for mange gode faglige diskusjoner som bidrar til å utvikle fagfeltene videre, og som har overføringsverdi til andre søknadsprosesser og aktiviteter. MN har derfor som policy at alle som ønsker det, får sende inn søknad og tilbys den samme søknadsstøtten. I samarbeid med UiO sentralt tilbød fakultetet alle søkerne to møter med et internt ekspertpanel samt to runder med gjennomlesing fra ekstern konsulent. Til skissefristen ble 19 søknader sendt inn fra MN. I tillegg deltar MN-forskere i 18 andre SFF-søknader. Finalistene kunngjøres i mai 2026.

SFI V - Senter for forskningsdrevet innovasjon: Dette er en utlysningstype som hverken UiO eller MN har lyktes særlig godt med. UiO hadde en koordinatorsøknad i finalen, fra MN, men den fikk ikke gjennomslag. Av de tre finalesøknadene der MN var partner, ble én innvilget. Dette er per i dag det eneste SFI V UiO deltar i. Til orientering koordineres 5 av de 8 nye SFI-ene av NTNU/SINTEF.

Spørsmålet er om SFI-ordningen er noe MN bør bruke mye ressurser på fremover? MN har et uttalt ønske om å delta mer på denne arenaen, men hva skal til for å lykkes bedre? Slik prosessen fungerer nå, er søknader i stor grad drevet av initiativ og stor innsats fra enkeltforskere. En gjennomgående utfordring synes å være samarbeidet med næringslivet – både å etablere, videreutvikle og vedlikeholde tette og langsiktige relasjoner.

Kvantecenter: Norge har behov for sterke fagmiljøer som driver banebrytende forskning innenfor kvanteteknologi, og midler ble utlyst til forskningssentre med tyngdepunkt i grunnleggende forskningsaktiviteter innenfor matematisk, naturvitenskapelig og/eller teknologisk forskning. Fire

kvantesentre ble innvilget. MN leder ett av dem – Centre for Defects in Semiconductors for Quantum Sensing, og deltar i Centre for Quantum Computing and Applications (QSTAR) ledet av SINTEF Digital. Les mer om MNs kvantesatsing i kapittel 5.1.

3.2.4.1 Senterreglement

MN har til sammen 17 sentre med både intern og ekstern finansiering. Disse sentrene utfordrer den eksisterende organisasjonsstrukturen og bidrar til økt kompleksitet og mer matriseorganisering. Opprettelsen av sentre reiser blant annet spørsmål om ressursfordeling, grad av autonomi og styring, administrativ organisering og støttefunksjoner og ansettelseslinjer.

MN-fakultetet har hatt to senterreglementer, ett for eksterntfinansierte og ett for internfinansierte sentre. Skillet mellom disse har imidlertid vært utydelig, og reglementene var i ferd med å bli utdaterte. I 2024 ble det derfor igangsatt en prosess for å revidere senterreglementene, og nytt reglement for eksterntfinansierte sentre ble vedtatt i fakultetsstyret i 2025. Under arbeidet med et internt senterreglement ble det klart at de internfinansierte sentrene er så ulike i innretning, sammensetning og funksjon at det er krevende å utforme ett felles, detaljert reglement. I stedet er ambisjonen å utvikle overordnede rammevilkår for internfinansierte sentre, med vekt på noen sentrale elementer. Dette arbeidet er foreløpig ikke fulgt opp.

Forskningsrådet benytter i økende grad senterordninger som et strategisk virkemiddel for å samle forskningsmiljøer, styrke innovasjon og møte store samfunnsutfordringer. For å kunne håndtere etablering og drift av nye sentre på en god måte, må fakultetet utvikle tydelige rutiner og prosesser for alle typer senterøknader, og involvere seg både i søknadsfasen og i kontraktsforhandlingene – i tillegg til å ha et hensiktsmessig senterreglement. Dette arbeidet må følges opp.

3.2.5 Forskningsinfrastruktur

Midler til forskningsinfrastruktur av nasjonal viktighet: Forskningsrådet lyser ut midler til nasjonale forskningsinfrastrukturer annen hvert år. I 2025 publiserte Forskningsrådet en ny utlysning med søknadsfrist 12. november. En viktig nyhet i denne runden var en liste over såkalte «gruppe 1-infrastrukturer», som skulle gis prioritet ved tildelingene. I tillegg ble det presisert at søknader om oppgradering av eksisterende infrastrukturer ville bli prioritert foran etablering av nye nasjonale infrastrukturer. Videre ba Forskningsrådet denne gang ikke eksplisitt om at institusjonene skulle rangere sine søknader, slik praksis har vært i tidligere runder. I 2025 runden var det heller ikke en obligatorisk skisseutlysning forut for hovedsøknaden.

Fraværet av en egen skisseutlysning gjorde at UiO valgte en mer grundig innmeldingsprosess enn tidligere, og det resulterte i flere interne runder for å prioritere og rangere MNs søknader. UiOs søknader ble også koordinert mellom BOTT-universitetene på vise-/prorektornivå. MN sendte totalt inn 23 søknader. I fire av disse var MN koordinerende institusjon. Syv av søknadene var oppført på Forskningsrådets «gruppe 1»-liste, og ni av søknadene var gitt topp prioritet av MN.

4 HORIZONT EUROPA

4.1 SØKNADER

MN hadde i 2025 en markant økning i antall søknader til Horisont Europa (Horisont), EUs rammeprogram for forskning, sammenliknet med både 2024 og alle tidligere år, se tabell 14 i appendiks. Tabell 4 viser hvordan søknadene fordeler seg på de tre pilarene og det tverrgående programmet som Horisont er inndelt i, samt antall søknader til hvert enkelt delprogram.

Tabell 4. Søknader til Horisont Europa 2025

Pilarer i Horisont Europa	Antall*	Utlysning
Pilar I – Fremragende forskning	104	ERC (39), MSCA (61), INFRA (4)
Pilar II - Globale utfordringer og konkurransedyktig næringsliv	65	CL2 (5), CL4 (18), CL5 (12), CL6 (10), HLTH (8), JU (6), uspesifisert (6)
Pilar III - Innovativt Europa og et tverrgående område	14	Pathfinder (14)
Bredere deltakelse og styrking av det Europeiske Forskningsområdet, på tvers av pilarer	5	WIDERA (4), NEB (1)
SUM	188	

*Alle søknader, både der MN er koordinator og partner

4.2 RESULTATER OG KOMMENTARER

I det følgende omtales resultater fra utlysningene som har hatt mest fokus innenfor pilarene i tabell 4 over.

4.2.1 Pilar I – Fremragende forskning

European Research Council (ERC): MNs forskere hadde svært gode resultater i 2024, med hele 7 innvilgede ERC-prosjekter, mot kun 2 i 2025. Tabell 3 viser hvor mange ERC-prosjekter MN-forskere har fått innvilget i hvert av de tre rammeprogrammene der ERC-virkemiddelet har eksistert. Det er normalt at både antall søknader og antall innvilgede prosjekter varierer en del fra år til år, ettersom søknadstallene er relativt lave, se tabell 15 i appendiks. Totalt sender MNs forskere inn i underkant av 30 ERC-søknader per år. I 2025 sendte MN dessuten for første gang inn to proof-of-concept søknader (PoC), et virkemiddel som skal bidra til at forskere som allerede har fått ERC-midler kan kommersialisere forskningsresultatene sine eller skape økt samfunnsnytte av dem.

Tabell 5 – ERC-prosjekter oppnådd ved MN

Forskningsprogram EU	FP7, 2007-2013	H2020, 2014-2020	Horisont, 2021-2027
Antall ERC	12	14	17

UiO gjør det godt på ERC. Dersom vi legger sammen alle ERC-stipendene hvor det er inngått avtaler i Horisont frem til 30 juni 2025, ligger UiO på tredje plass i Norden målt i antall stipend (43). Relativt sett lykkes humsam-miljøene ved UiO bedre enn MN. Tar MN ut sitt fulle potensial? Mobiliserer vi de rette søkerne? Og er det tiltak MN kan iverksette for å utvikle enda mer konkurransedyktige søknader?

Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA): MSCA består av flere prosjekttypen, og MN har særlig satset på samfinansieringsprogrammet MSCA Cofund og individuelle postdoktorstipend (MSCA PF). Dette har gitt gode resultater. MN koordinerer to Cofund-prosjekter med henholdsvis 32 stipendiater (CompSci, oppstart 2021) og 36 postdoktorer (DSTrain, oppstart 2024). Ingen ny Cofund søknad ble sendt i 2025. Antall søknader til MSCA PF har økt betydelig de siste to årene, med rekordhøye 40 søknader i 2025, se tabell 6 nedenfor.

Tilslag på 2025-utlysningen kom nylig og MN fikk kun 3 tilslag (suksessrate på 7,5%), selv om kvaliteten på MNs søknader var høy. Den lave suksessraten kan delvis tilskrives at antall søknader i EU også økte betydelig, uten tilsvarende økning i finansiering.

Tabell 6. Oversikt over søknader og innvilgede MSCA PF-prosjekter i Horisont.

MSCA PF	EU			UiO			MN		
År	Søknader	Innvilget	Suksess	Søknader	Innvilget	Suksess	Søknader	Innvilget	Suksess
Call 2025	17058	1650	9,67 %	96	7	7,29 %	40	3	7,50 %
Call 2024	10360	1696	16,37 %	75	16	21,33 %	32	9	28,13 %
Call 2023	8039	1249	15,54 %	68	12	17,65 %	19	4	21,05 %
Call 2022	7044	1235	17,53 %	76	22	28,95 %	18	4	22,22 %
Call 2021	8 536	1 156	13,54 %	74	17	22,97 %	16	6	37,50 %
Gj.snitt	10207,4	1397,2	14,53 %	77,8	14,8	19,64 %	25	5,2	23,28 %
Totalt	51 037	6 986	13,69 %	389	74	19,02 %	125	26	20,80 %

Det krever mye ressurser administrativt å gi søknadsstøtte til 40 søkere. MSCA PF er individuelle stipend med begrensede driftsmidler og overhead, men er samtidig attraktive prosjekter for MN-forskere (veiledere): De krever relativt liten innsats fra veilederne, som til gjengjeld får mulighet til å rekruttere dyktige kandidater, styrke fagmiljøet og utvide sine nettverk. Det er likevel relevant å stille spørsmål ved om dette er en ordning MN fortsatt bør prioritere å bruke så mye ressurser på.

4.2.2 Pilar II – Globale utfordringer og konkurransedyktig næringsliv

Samarbeidsprosjekter: Det er både en forventning og en uttalt ambisjon at MN skal lykkes bedre i pilar II i Horisont Europa. Av 188 innsendte EU-søknader i 2025 var 4 i pilar I (her inkludert infrastruktur, ettersom disse utlysningene har klare tematiske og organisatoriske paralleller til pilar II) og 70 i pilar II (inkl. Widera og NEB). Pilar II utgjør dermed 39 % av alle EU-søknadene, en økning på 80 % sammenlignet med 2024. Vi ser dessverre ikke en tilsvarende økning i antall innvilgede prosjekter: Så langt i 2025 har vi fått innvilget 7 partnerprosjekter, i tillegg til to på venteliste og flere søknader der vi fortsatt venter på svar. Antall koordinatorsøknader har økt fra 5 til 8, men i det store flertallet av søknadene deltar vi fortsatt som partner i større konsortier.

Tabell 7 – søknader og prosjekter i pilar I (infrastruktur) og pilar II.

Program \ Antall	Koordinator		Partner		Suksessrate	
	Søkt	Innvilget	Søkt	Innvilget	Koordinator	Partner
Horisont Europa kun 2025	8	0*	66	7*	0%*	11%*
Horisont Europa kun 2024	5	1	36	8	20%	22%
Horisont Europa 2021 ->	18	3	120	36	17%	30%
Horizon 2020 totalt**	32	9	128	34	28%	27%
Total	63	13	350	85	21%	24%

*Avventer svar på noen søknader

**Horisont H2020 var organisert på en annen måte, så tallene er ikke helt sammenliknbare på detaljnivå.

4.2.2.1 Mobilisering og søknadsskriving ved bruk av KI

Tradisjonelt har de fleste søkerne selv tatt kontakt med EU-teamet, med noen unntak der vi har oppsøkt enkeltforskere med relevante utlysninger eller besøkt enheter for å presentere muligheter i EU-systemet. Når arbeidsprogrammene for 2026–2027 nå snart foreligger, åpner det for en mer systematisk tilnærming, der vi kan se flere utlysninger i sammenheng og i større grad koble dem mot aktuelle fagmiljøer. EU-teamet har startet forsøk med å bruke KI for å forenkle denne prosessen og hjelpe interesserte forskere med å finne utlysninger som passer deres profil.

Det er økende interesse for å bruke KI som støtte i ulike faser av søknadsprosessen, blant annet til idéutvikling, litteratursøk, kvalitetssikring og språkvask. EU-teamet har eksperimentert med blant annet Notebook LM og GPT UiO for å evaluere søknader og sammenligne vurderingene med evaluering fra komiteene. Erfaringene så langt er blandede, men nyttige, og verktøyene bør vurderes videre som støtte for søkere. Det er en forutsetning at modellene som brukes er godkjent for forskningsdata (gule data) ved UiO, slik at upublisert forskning ikke gjøres tilgjengelig for kommersielle aktører.

4.2.3 Pilar III - Innovativt Europa og et tverrgående område.

Pathfinder: MNs forskere har tradisjonelt i liten grad søkt midler fra denne pilaren, med unntak av EIC Pathfinder, som retter seg mot prosjekter på et lavt tTRL-nivå¹ (1–4) og uten tematiske begrensninger. Konkurransen om Pathfinder-midler har imidlertid tiltatt betydelig de siste årene, og suksessraten for Pathfinder Open i 2025 er nå nede i 2,1 % på EU-nivå. I 2025 sendte MN inn 14 søknader, en økning på 160 % fra 2024. Av disse er 11 avslått, mens 3 fortsatt er til vurdering. I lys av den svært lave suksessraten er det derfor relevant å diskutere om MN aktivt bør fraråde egne forskere å søke Pathfinder, eller om innsatsen bør målrettes på andre måter.

Tabell 8 – pilar III søknader og prosjekter

Program \ Antall	Koordinator		Partner		Suksessrate	
	Søkt	Innvilget	Søkt	Innvilget	Koordinator	Partner
Horisont Europa kun 2025	5	0*	9	0*	0%*	0%*
Horisont Europa kun 2024	3	0	2	1	0%	50%
Horisont Europa 2021 ->	2	1	9	0	50%	0%
Total	10	1	20	1	10%	5%

*Avventer svar på noen søknader

¹ Technological Readiness Level, skala fra 1-10

5 SATSINGER OG INTERNE PROSESSER

5.1 KVANTESATSINGEN

MN har siden våren 2024 hatt et fokus på å løfte kvantevitenskap og- teknologi (KVT) i samarbeid med Niels Bohr instituttet ved Københavns universitet, SINTEF Digital, Næringslivets hovedorganisasjon (NHO) og Kongsberg Discovery. Formålet med samarbeidet er å sørge for at Norge får en nasjonal strategi og en satsning knyttet til KVT på plass slik at Norge ivaretar kunnskapsutviklingen og kapasitetsbyggingen slik at vi ikke sakker akterut i forhold til KVT.

I denne sammenheng bestemte MN i samråd med SINTEF og NTNU å etablere Norsk kvanteklynge. Dette har vært diskutert med de andre samarbeidspartnerne over tid og vi ble enige at tiden var inne å få systematisert samarbeidet og synliggjøre initiativet. Til Kongsberg Agenda utviklet da NTNU, SINTEF og UiO et budskapshus opp mot en norsk kvantestrategi, og fakultetet stod også sammen med nevnte samarbeidspartnere i et fellesarrangement under Arendalsuka. Fakultetet lanserte Norsk kvanteklynge i samarbeid med NTNU og SINTEF den 12 august 2025. I løpet av høsten har Norsk kvanteklynge fått flere sentrale medlemmer og har nå 15 medlemmer og flere er på vei inn. Norsk kvanteklynge vil samarbeide tett med både nordiske og europeiske klynger og fungere som en ressurs for norske myndigheter med mål om å forsterke Norges forskningspolitikk og nasjonale satsing på kvantevitenskap og kvanteteknologi. Blant annet har Norsk kvanteklynge ønske å bli en aktiv rådgiver i regjeringens prosess for å utarbeide en kvantestrategi for Norge.

I mai 2025 fikk NORFAB (nasjonale infrastruktur for mikro- og nanofabrikasjon) forskningsinfrastrukturmidler fra den første kvanteutlysningen som var vinteren 2025 og før jul i 2025 ble det tildelt fire kvantesentre i Norge, se kapittel 1.2.3. Våren 2026 kommer det nye KVT utlysninger gjennom Forskningsrådet. Videre har MN opprettet en bachelor i kvanteteknologi med oppstart høsten 2026.

5.2 FORSKNINGSSATSING PÅ FREMVOKSENDE TEKNOLOGIER

I statsbudsjettet for 2026 tildelte regjeringen 25 MNOK til hver UiO og NTNU for en satsing på fremvoksende teknologier. Tildelingen blir trappet opp til 50 MNOK fra og med 2027. Midlene skal bidra til å bygge opp forskningskapasiteten i fagmiljøer som kan delta i den internasjonale forskningsfronten på utvalgte teknologiområder. Tett og tidlig samarbeid med næringslivet skal sikre at forskningen det investeres i, møter behov i det teknologibaserte næringslivet. MN står sentralt i denne satsingen, og prosesser for utvelgelse av teknologiområder ved UiO og MN ble påbegynt i 2025.

5.3 FORSKNINGSSIKKERHET

Forskningssikkerhet er en del av arbeidet med Ansvarlig internasjonalt samarbeid, og omfatter eksportkontroll, landsanksjoner, Sikkerhetslov, samt generelt arbeid med å sikre institusjonelle og nasjonale interesser, herunder fysisksikring og personellsikkerhet.

Fakultetet har i løpet av de siste to årene intensivert arbeidet med forskningssikkerhet. Det er opprettet et fagteam som rapporterer direkte til dekanatet og er bestående av representanter fra

berørte administrative områder, som håndterer operative oppgaver, rådgir enhetene, og samarbeider med fellesadministrasjonen.

Teamet bistår og arbeider tett med enhetene i deres håndtering av forskningssikkerheten, utvikler rutiner og systemer, og understøtter områdedirektørens arbeid.

5.4 UIOs INTERNE MIDLER TIL FORSKNINGSINFRASTRUKTUR

UiO utlyser årlig midler til forskningsinfrastruktur som alle enheter ved UiO kan konkurrere om. I 2025 var utlyst ramme 47 MNOK, og det kunne søkes midler til vitenskapelig utstyr, databaser og samlinger, og til maskinvare til e-infrastruktur. Det kan gis mellom 2 og 10 MNOK per utstyrsenhet. For MN utgjør dette svært viktige investeringsmidler, og den endelige rangeringen skjer gjennom grundige prosesser og strenge prioriteringer. Totalt søkte MN om 27,1 MNOK og fikk tildelt 17,2 MNOK.

5.5 VEIKART FOR FORSKNINGSINFRASTRUKTUR

UiOs veikart for forskningsinfrastruktur er et prioriteringsverktøy som brukes i søknadsprosesser om nye forskningsinfrastrukturer. Dette gjelder særlig Forskningsrådets utlysning av midler til forskningsinfrastruktur av nasjonal betydning og UiOs utlysning av interne midler til forskningsinfrastruktur.

UiOs veikart er delt i fire delveikart (LV, MNT, eInfra og HumSam), som hver har tre nivåer. Nivå 1 beskriver blant annet UiOs ambisjoner for forskningsinfrastruktur og veikartets formål. Her finnes også eksplisitte prioriteringskriterier og tabeller over høyest prioritert utstyr. Nivå 2 redegjør for det strategiske grunnlaget for prioriteringene, for eksempel ved å beskrive faglige trender. Nivå 3 er en "katalog" over eksisterende utstyr og nye infrastrukturbehov.

UiOs veikart oppdateres i forkant av Forskningsrådets utlysning av midler til nasjonal forskningsinfrastruktur. Dokumentet er omfattende (om lag 280 sider), og prosessen for å oppdatere det er krevende. Mange opplever at veikartet fremstår som et stort dokument med begrenset nytteverdi når det gjelder å prioritere mellom ulike infrastrukturønsker. MNs forskningsdekan og lederne for fagrådet for MNT og LV har derfor hatt møter hvor de har diskutert både formatet på veikartet og selve oppdateringsprosessen. Ambisjonen er å ta denne diskusjonen videre i forskningsinfrastrukturutvalget ved UiO, slik at nye retningslinjer for oppdatering av veikartet kan være på plass i god tid før neste revisjon.

5.6 LØPENDE AKTIVITETER

De nedenstående aktivitetene ble nærmere omtalt i Forskningsmeldingen 2024. Det er ikke noe særskilt å bemerke for aktivitetene i 2025, og de omtales derfor kun kort i denne rapporten.

Akademiaavtalen 2024 – 2028: Avtale om forskningssamarbeid mellom Equinor ASA og UiO. MN får finansiert flere prosjekter under avtalen.

Bærekraftsatsingen 2021 – 2027: MN har initiert en egen bærekraftsatsing og tildelt 45 KD-stillinger til bærekraftsrelevante prosjekter ved MN. Satsingen følges opp med en stor, årlig samling i mai for alle prosjektlederne.

Rekrutteringsstillinger (tidl. KD-stillinger): 60 stillinger ble i 2025 fordelt til MNs enheter, hvorav 40 uten føringer.

Ambisjoner for forskning:

KDs utviklingsavtale med UiO 2023-2026 – styringsparametere for forskning:

1. Verdensledende forskermiljøer innen alle større fakultet og enheter.
2. Blant Nordens tre beste universiteter på ERC-tildelinger.
3. Økt suksess i Forskningsrådets tematiske utlysninger og i Horisont Europas pilar II Samfunnsutfordringer.

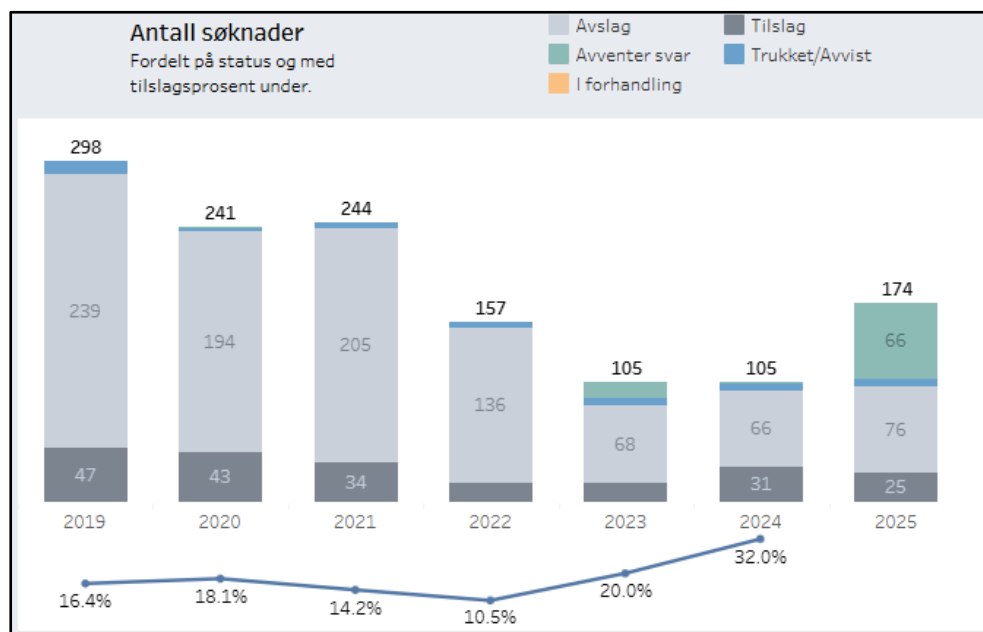
Fra MNs strategi Realfag og teknologi mot 2030:

- Fakultetet skal legge til rette for utvikling av flere fagmiljøer som hevder seg i konkurranse med resten av Europa og verden, er internasjonalt ledende på sine områder, og aktivt flytter forskningsfronten fremover.
- Fakultetet skal aktivt, og med konkrete virkemidler, legge til rette for utvikling av nye ideer og stimulere til faglig fornyelse.
- Fakultetet skal aktivt støtte unge forskningsledere i søknadsarbeid, nettverksbygging, vitenskapelig produksjon, veiledning og forskningsledelse.
- Fakultetet skal investere i, herunder etablere tilgang til, infrastruktur som muliggjør grense-sprengende forskning på prioriterte områder, både disiplinært og tverrfaglig.

6 APPENDIKS

Søknadsdata Forskningsrådet

Tabell 9. Søknader til Forskningsrådet, hentet fra Tableau - UiOs rapport- og analyseverktøy.

Søknader over 500.000 kroner. Søknader som er trukket/avvist medregnet.

Tabell 10. Oversikt over søknader fra MN til Forskningsrådets porteføljer

Porteføljer* - søknader	Antall	Aktivitet
Banebrytende forskning	70	FRIPRO, SFF
Forskningssystemet	38	Forskerskole, TalentUtland, INFRA, Balanse, IntPart, Ukraina
Muliggjørende teknologier	19	KI-senter, Kvantesenter, Forskerprosjekter (IKTPLUSS/NANOTEKNOLOGI)
Energi og transport	2	Internasjonal utlysning, kompetanse- og samarbeidsprosjekt
Klima og miljø	1	Tematisk forskerprosjekt
Innovasjon	7	SFI, Kommersialiseringsprosjekt
Tematisk forskerprosjekt	25	Under flere porteføljer
Andre	7	Kompetanse- og samarbeidsprosjekt, under flere porteføljer
Søknader trukket/avvist	5	
SUM	174	

*Totalt 11 porteføljer i Forskningsrådet i 2025. Ingen søknader til porteføljene Helse og Mat- og bioressurser.

Tabell 11. Søknader MN deltar i som partner.

Utllysning	Antall
SFF	18
SFI	3
KI-senter	17
Kvantesenter	3
Infrastruktur	19
Talentutland	3
Andre	?
SUM	> 63

Tabell 12 – FRIPRO forskerprosjekter søknader og prosjekter

År	2016	2017	2018	2019	2020 ^a	2021 ^a	2022 ^a	2023	2024	2025 ^b
Erfarne forskere										
Antall søkere	55	63	79	97				5 ^c	30	14
Antall prosjekter	7	4	7	9	10	11	3	2	12	3
Suksessrate MN	13 %	6 %	9 %	9 %				40 %	40 %	21 %
Tidlig karriere										
Antall søkere	48	47	41	53	59	67	35	45	26	29
Antall prosjekter	7	4	5	9	2	7	3	8	7	8
Suksessrate MN	15 %	9 %	12 %	17 %	3 %	10 %	9 %	18 %	27 %	28 %

^a Grunnet omlegging i Forskningsrådet er det ikke mulig å skille ut søkertall for erfarne forskere disse årene.

^b Alle søknader er ikke evaluert ennå.

^c Ingen ordinær utlysning i 2023. Søknader innsendt etter ny ordning fra 18.10.2023.

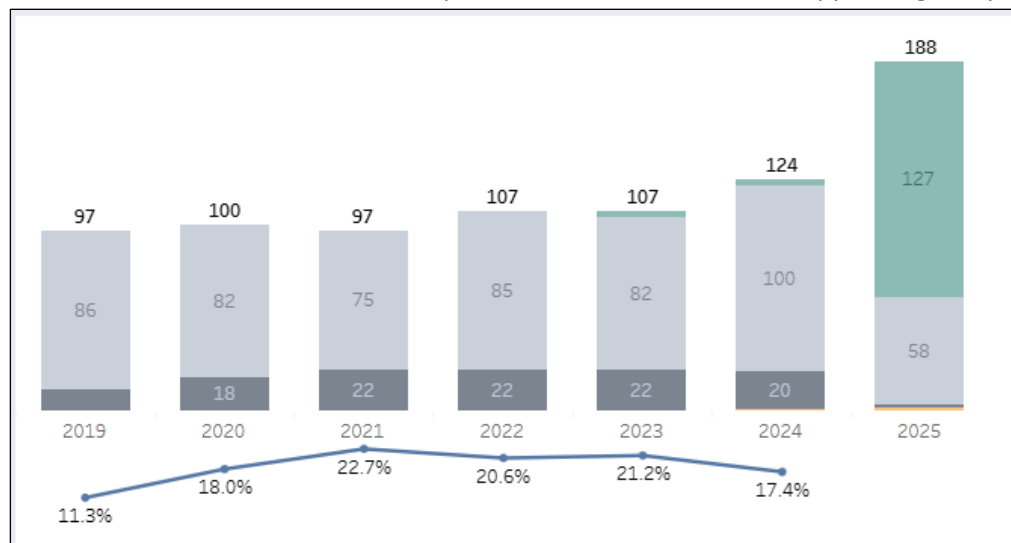
Tabell 13 – tematiske forskerprosjekter søknader og prosjekter

Tematiske (erfarne + tidlig)	2016	2017	2018	2019	2020 ^a	2021 ^a	2022 ^a	2023	2024	2025
Antall søkere	56	60	81	88				23	19	36
Antall prosjekter	10	13	9	13	7	7	1	5	3	5
Suksessrate MN	18 %	22 %	11 %	15 %				22 %	16 %	14 %

^a Grunnet omleggingen i Forskningsrådet er det ikke mulig å skille mellom FRIPRO og tematiske søknader disse årene.

Søknadsdata Horisont Europa

Tabell 14. Søknader til Horisont Europa, hentet fra Tableau - UiOs rapport- og analyseverktøy.

Antall søknader øker, men suksessraten går ned.

Tabell 15. Oversikt over alle ERC-søknader fra MN

Søkere	HORISONT						Søknader
Call år	ERC 2021	ERC 2022	ERC 2023	ERC 2024	ERC 2025	ERC 2026	SUM
StG	15	6	8	13	8	12	62
CoG	7	12	6	5	4	2	36
AdG	5	5	4	4	5		23
SyG	ikke utlysn	4	4	9	12	14	43
SUM	27	27	22	31	29	28	164
Finalister	HORISONT						
Call år	ERC 2021	ERC 2022	ERC 2023	ERC 2024	ERC 2025	ERC 2026	SUM
StG	6	2	6	5	1		20
CoG	4	1	1	2	0		8
AdG	1	1	1	0	1		4
SyG	ikke utlysn	2	1	0	2		5
SUM	11	6	9	7	4	0	37
Vinnere	HORISONT						
Call år	ERC 2021	ERC 2022	ERC 2023	ERC 2024	ERC 2025	ERC 2026	SUM
StG	2	0	2	4	0		8
CoG	2	0	0	2	0		4
AdG	0	1	1	0			2
SyG	ikke utlysn	0	1	0	2		3
SUM	4	1	4	6	2	0	17

Tabellen viser antall søknader innenfor programåret, ikke kalenderåret som i tabell 4.